

Raum

Kunstenaars zijn tegenstrijdige wezens. Overtuiging, twijfel, verlegenheid, exhibitionisme, vluchtigheid en concentratie houden vaak gebroederlijk huis in hoofden en ateliers. Slopend misschien, maar het maakt mogelijk dat er nieuwe werelden onderzocht en gebouwd worden. De toeschouwer kan zo kijken naar een beeld waarachter tegenstellingen aan de orde van de dag zijn, en daarmee naar zichzelf.

Ook in het werk van Thomas Bakker komen planeten samen die op het oog niets met elkaar te maken hebben. Met behulp van projecties op dagelijkse voorwerpen schept hij een nieuwe ruimte waarin de werkelijkheid opnieuw wordt afgetast. Bakker hanteert het werk met formele hand terwijl hij de ruimte onderzoekt. In die zakelijke stilte ontstaan er ruimten van digitale ruis en licht, nieuwe vlakverdelingen of verzamelingen weesobjecten op latjes, planken, muren of een oude lithosteen. Zo worden klassieke schoonheid en de weinig flatteuze werkelijkheid aaneen gesmeed. Voor de toeschouwer wordt het mogelijk twee werelden gezamenlijk te aanschouwen. Dat geeft ruimte voor dromen over alles wat nog meer zou kunnen.

Kunstacademies zijn geïnstitutionaliseerde vaten vol tegenstrijdigheden, waarin studenten in een soort sacrale punksfeer moeten dealen met een mentaliteitscocktail van *Amen* en *Fok jou*. Je moet serieus studeren, maar je moet ook tegendraads lamballen op je atelier.

Kunstenaar en docent Bakker is niet geïnteresseerd in contrasten of tegenstellingen. Die houding was voor mij als student even bars als bevrijdend. Kunst is - zoals ik het begreep - geen artistieke majorette van je hoofd. Wat telt is het beleven van je nieuwsgierigheid en de staat van je werk. Daarvoor moet je snoeien in geliefde obstakels en iconen. Tot mijn verbazing maakte die zakelijke houding dingen mogelijk, die ik niet voor mogelijk hield. De stijl van Bakker vond ik al met al verwarrend. Formalisme en verlangen, hoe kan dat nu samengaan?

In *Raum* verdwijnt die vraag op de achtergrond zodra ik de ruimte binnenstap. Zelden heb ik zo'n sober vormgegeven en tegelijkertijd romantische tentoonstelling gezien. Bakker toont zijn meesterhand door met kleinschaliger werk een bescheiden hart aan te brengen in de groepsexpositie, terwijl de onderlinge verschillen tussen de jonge kunstenaars tot hun recht komen binnen een overtuigende samenhang.

Ook in *Raum* worden werelden samen gesmeed. Dat de lasnaden soms daarbij letterlijk zichtbaar worden, maakt het alleen maar beter. Anna Kolbe werkte 36 uur lang onafgebroken aan een zelfgebouwde muur en cilinder waarvan de stuc na een paar dagen begon te barsten, met als resultaat een installatie waarin licht, sereniteit en krachtinspanning samenvallen. Meria Isolde bewerkstelligt eenzelfde tempelachtige sfeer met een installatie van licht en glasplaten, waarbij een hoge, gedempte lichtbak als een soort nieuwe zon de ruimte opnieuw vormgeeft en verdiept. Nina Kuka onderzoekt de *grid* van een beeld door niet alleen de oppervlakte van het getoonde beeld zelf, maar ook de achterkant van een scherm te onderzoeken. Jozeth van de Snepscheut draait in haar werk de gebruikelijke cyclus van kijken om: publiek kan puzzelen met stukje van een afbeelding, waarvan ze het totaal beeld niet kennen. Opvallend zijn de oude waarden en elementen die

terugkomen: onderzoek naar ruimte, licht en de menselijke handeling. Net zoals in klassieke schilderijen, maar dan met postmoderne en tijdelijke middelen.

Het inspireert als jonge kunstenaars zelf muren optrekken, grote objecten een kleine ruimte binnenslepen, nieuwe lichtbronnen bouwen of planken voor gelikte schermen schroeven: ze bouwen nieuwe ruimten binnen de bestaande werkelijkheid. Dat, in die verder kale ruimte, maakt de weg vrij voor verlangen. Niet alleen biedt het de ruimte om te dromen; het geeft moed je dromen waar te maken. Of zoals een breakdancer ooit zei: *als je op je hoofd kunt draaien, kun je ook astronaut worden*. Ook in *Raum* komen dromen binnen handbereik.

© Cornelia Samsom, januari 2013.